नेपालय् २५ दँ जिगु लुमन्ति

सुवर्ण रजत उत्सव

मा. गुणवती

नेपालय् २५ दँ
जिगु लुमन्ति

मा. गुणवती

प्रकाशक–
धर्मकीर्ति विहार
श्रीघः, नःघः,
काठमाडौं, नेपाल
फोन – २–२४५६९५

बुद्ध सं. २५३१
वि. सं. २०४४
ने. सं. ११०८
ई. सं. १९८७

प्रथम संस्करण १५०० प्रति

मुद्रक–
नेपाल प्रेस
शुक्रपथ, काठमाडौं ।
फोन– २२१०३२

नेपालय् २५ दँ

जिगु लुमन्ति

मा. गुणवती प्रव्रजित जुया बिज्यागु ५० दँ

दुगु, वस्पोल नेपाः बिज्यागु २५ दँ दुगु

व वस्पोलया ६४ गूगु जन्मदिंया

लसताय् धर्मकीर्ति विहारपाखें

न्यायकूगु सुवर्ण रजत उत्सवया

उपलक्ष्यय् प्रकाशित

—२०४४—

बर्मायाम्ह

मा. गुणवती गुरुमां

प्रव्रज्या जुया बिज्यागु ५० दँ दुगु,

नेपाः बिज्यागु २५ दँ दुगु

व वस्पोलया ६४ क्यंगु दँ जन्मदिंया

लसताय्

प्रकाशित थुगु सफू धर्मदान याना

वस्पोलया दीर्घायु, सुस्वास्थ्य व

सफलताया दुनुगलंनिसें आशिका

याना च्वना ।

धर्मकीर्ति विहारया

उपासक पुचः

प्रकाशकीय

थ्व सफू दो. गुणवती वा मा. गुणवती गुरुमाँया गृह त्याग याना अनगारिका प्रव्रज्या जुया बिज्यागु ५० दँ दुगु, थःगु देश बर्मा तोता धर्म प्रचारया निम्ति नेपाः बिज्याना नेपाःया दुःख सुख भोग याना नेपाःले थःम्हं फुथे धर्म प्रचारया ज्या याना च्वना बिज्यागु २५ वर्ष दुगु व जन्म वर्ष ६४ दँ दुगुया उपलक्ष कया धर्मकीर्ति विहारयापाखें न्यायका च्वंगु रजत जयन्ति, सुवर्ण जयन्तिया उपलक्षे छिकपिनि न्ह्योने पिदना च्वंगु खः ।

वस्पोलयात जि दो. गुणवती व मा. गुणवती धका निगू नां कया धया च्वना, कारण छाय् धाःसा वस्पोलया धात्थेंयागु नां ला गुणवती जक खः । तर बर्माया शिष्टाचार हिसावं अथे गुणवती धका जक नां कया सःतूगु यदि बर्मातयसं ताल धाःसा वस्पोलपिसं थ्वीका बिज्याई—कीसं मागुण गुरुमाँयात अपमान याना तल धका । उकिं नांया न्ह्योने मिसापिं जूसा गुण वृद्धि व आयू वृद्धिया हिसावं मा, अनं च्वे दो धका आदर सूचक शब्द तय् माः । यदि मिजंपिं जूसा कुः वा ऊ धयागु गुण, वर्ष हिसावं तय् हे माः ।

आः मागुण गुरुमाँयात बर्माया हिसावं ला मा जक तयां मगात— आयू नं ६४ दँ दत, गुणवाचक नं यक्व दत ।

त्यागी जूगु हे ५० दँ दय् धुंकुबले दो. गुणवती धैंगु शब्द हे प्रयोग याये माल। उकिं कीसं प्रचलितरूपं सिया च्वंगु मागुणवती वा मागुण गुरुमां धयागु बर्माया हिसावं आः वस्पोलयात दो. गुणवती धाय् मा:गु अवस्थाय् थ्यन।

लय्ताय् वह:गु खँ—वस्पोल छम्ह बर्माय् हे जन्म जूम्ह सकलि बर्मी जुया नं कीगु नेपाः देशे दु:ख सुख सहयाना २५ दँ मछि च्वना बिज्यागुलीं थौं की वस्पोल नेपा:ले च्वना धर्म प्रचार याना च्वना बिज्यागु नीन्यादँ दुगु रजत जयन्ति माने याय् दुगु कीया निर्मित त:धंगु छगू लय्ताय् वह:गु खँ खः।

कारण बिदेशे च्वने धयागु तसकं थाकु। व नं बुद्ध धर्म क: क: धाया च्वंगु देशे च्वंम्ह की बुद्ध धर्म बुलुस्य च्वंगु देशे च्वने मा:गु। उकिं वस्पोलं थ्व नीन्यादँया बिचे यक्व सह याना बिज्यानातिनि २५ दँय् थ्यंवल धयागु कीसं धाय् फु।

अथे हे छम्ह विदेशीयात २५ दँ मयाक तक्क कीथाय् तया सन्तोष याना तय् फु धयागु कीगु नं ला चीधंगु प्रयास मखु धाय् मास्ते वो। कारण कीसं नं वस्पोलयात वोगु अनेक समस्या यात समाधान याना बी फया नं खः धाय् मास्ति वो। वस्पोल २५ दँ मच्छि नेपा:ले च्वना बिज्यासां वस्पोल थौंतक्क नं सकलिम्ह बर्मी हे तिनि अथे धयागु मानि नेपा:या नागरिक वस्पोल मखुनि। उकिं वस्पोलया निर्मित

पासपोर्ट, भिसाया निम्ति अनेक थाकुगु व लय्लय् गुलि गुलि घेबा पुले मा:गु अनेक समस्या वय् धुंकल । तर थौं की नेपा: सरकारया सहयोगं व बर्मी दूतावासया प्रयासं भचा अ:पुक च्वने दया च्वन । वस्पोल न्हापा छक तसकं मफय् नं धुंकल अवले नं छलपोल छिकपिं दातापिनिगु अनेक सहयोग-द्वारा आपालं मेहनत यानातिनि स्वास्थ्य लाभ याके फुगु धा:सां अपो खँ ज्वी मखु । उकिं वस्पोलया सुवर्ण जयन्ति व रजत जयन्तियात की सकलें नेपा:मिपिं तसकं लय्लय् ताया: न्यायकेथाय् दु ।

थ्व सफू भाजु बरदेश व मदनरत्न पिनीपाखें आपा:लं ग्वाहाली दुगुलिं याकनं पिदंगु ख: । नापं गुरुकापी सारे याय्गुली मय्जु रजनी बज्राचार्ययापाखें नं ग्वाहाली प्राप्त जूगु दु ।

उकिं मागुण गुरुमाँयात २५ दँ पुलावंक च्वने फय्क ग्वाहाली बियाच्वंपिं दातापिन्त व थ्व सफू पिदनेत ग्वाहाली ब्यूपिं प्रमुख सकल उपासक उपासिकापिन्त धन्यवाद व आशिर्वाद सहित वस्पोलया प्रब्रज्या वर्ष ७५ दँया वजीर जयन्ति व नेपा:ले च्वना विज्यागु ५० दँ पूवंगुया सुवर्ण जयन्ति समेतं कीसं हानं लय्लय् ताया हने फय्मा धयागु कामना याना ।

— धम्मवती

पुष २३, २०४४ धर्मकीर्ति विहार, श्रीघ:

अनगारिका मा. गुणवतीया संक्षिप्त जीवनी

दो. गुणवती (मा. गुण गुरुमाँ) या जन्म सन् १९२४ या दिसेम्बर महिनाय् बर्माया मुदौ राज्यया कोपरां थँगु गामय् जूगु खः। वस्पोलया बौया नां उ. मे व माँया नां दो अे त्यें खः।

वस्पोल १२ दँ दुबले सन् १९३६ या मे महिनाय् मोलमिन शहरया भगु ंच्याउँ विहारे गुरुमाँपिं दो. केसा व दो वंसाचारीपिनीपाखें अनगारिका प्रव्रज्या ग्रहण याना बिज्यात। वस्पोलया चतुपच्चय दाताः पिं बाज्या ऊ. न्यं, निनी दो पयाम्य व तता दो. मालायिपिं जुया दिल।

व्यदँ तक्क वस्पोल गुरुमाँपिन्के बुद्ध धर्मया प्रारम्भीक शिक्षा अध्ययन धुंका सन् १९४० सालय् सतिपट्ठान ध्यान गुरुमाँ जुया बिज्याम्ह दो. कुशलाचारी याथाय् च्वं बिज्यात। अन नं बुद्ध धर्मया अध्ययन व ध्यान भावनाया अभ्यास धुंका सन् १९४९ सं बुद्ध धर्मया उच्च शिक्षाया लागी नां जा:गु मोलमिनया खेमाराम विहारे बिज्यात। अन वस्पोल विहारया प्रमुख गुरुमाँ दो. पञ्ञाचारीया अन्तेवासी जुया बिज्यात। थन विहारे अध्ययन याना वस्पोलं धर्मया उच्च परीक्षा

'धम्माचरीय' पूवंका बिज्यागु खः । थन हे वस्पोलं धम्मवती गुरुमाँ नाप लाना बिज्याःगु खः, धम्मवती गुरुमाँनं अन हे अध्ययन याना बिज्याःगु खः ।

मा. गुणवती गुरुमाँनं बर्माय् बुद्ध धर्मया विभिन्न परीक्षात पास याना बिज्याःगु दु—

१. मोलमिन देशया सुधम्माचार प्रथम वर्ष ।

२. मुदों देशया शाशनपाल प्रथम वर्ष ।

३. सुवर्णभूमि देशया पारगू परीक्षाया महावेय्याकरणिक ।

४. बर्मा सरकारं संचालित पथमप्यं परीक्षाया प्रथम अङ्क ।

५. पथमा ल्हा ।

६. पथम अचि ।

७. पालि तक्षशिला धम्माचरीया परीक्षा पास याना गुरु ज्वी योग्य जुल धैगु शाशन धज्ज धम्माचरिय महाअच्यो धयागु पदवि ।

वस्पोलं विभिन्न गुरुपिन्के विद्या अध्ययन याना बिज्याःगु दु—

१. मोलमिन देशया पालि तक्षशिला विहारया ऊ. सूरियाभिवंश ।

२. खेमाराम विहारया प्रमुख दो. पञ्ञाचारी गुरुमाँ ।

३. सुवर्णभूमि देशया पिटकत्तय पारगू ऊ. सुवर्णजोति ।

४. सगायङ्ग देशया पट्ठान गुरु ऊ. इन्दक आदि ।

वस्पोल सन् १९६३ या सेप्टेम्बर महिनाया १९ तारिख खुन्हु नेपाःया 'योःम्ह म्ह्याय्' शाशनध्वज्ज धम्माचरिया धम्मवती नापं नेपाः बिज्याःगु खः ।

वस्पोल नेपाः बिज्याःगु २४ दँ फुना २५ दँ क्यन । २४ दँया दुने वस्पोलं नेपाःलय् बुद्ध शाशनया उन्नतिया लागी यक्को ग्वाहाली याना बिज्यात । न्ह्याबलें मुसु मुसु न्हिला अल्सी मचासे सकसितं उलि हे मैत्री–करुणा तया च्वने फुगु वस्पोलया गुण खः । वस्पोलया बारे न्ह्याक्को हे धाःसां कम हे जक ज्वी । वस्पोलयात की सकस्यानं बांलाक हे म्हस्यू ।

थ्वहे दँ — वस्पोल अनगारिका जुया बिज्याःगु ५० दँ पूवंगु वर्ष नं खः । मेकथं धाःसा वस्पोलया ५० गूगु वर्षावास पूवंगु दँ खः ।

मा. गुणवती व नेपाः

– धम्मवती

मागुण गुरुमाँ छम्ह बर्मायाम्ह गुरुमाँ खः । अथेसां थौं छम्ह नेपाःयाम्ह सकलिम्ह नेपाःमिथेंतुं गथे जू वोगु स्यूला ?

जि छम्ह नेपाःया म्ह्याय्‌मचा खः अथे नं नेपाःले मिसातेत तसकं कोथुना तःगु समाज खना जन्मनिसें वाक्कि वःगु संस्कार ज्वना बयाम्ह धाःसां ज्यू ।

जि नेपाले राणा शाशनया पाले जन्म जूम्ह खः । अबले ला कुन हे मिसातेत कोथुना तःगु जक मखु मिसातेत (प्राण) ज्यू हे मदुपि समान याना तःगु जमाना खः ।

थ्व धयागु मा नि भात सित धाय्‌वं मिसातेत नं म्वाः म्वाः हे उना छोइगु अवस्था व मिसातेसं आखः ब्वंसा रन्दि ज्वी बोक्सी ज्वी धका भाःपा च्वनीगु व करपिसं नं आखः ब्वंम्ह मिसा खनकि बोक्सी व रन्दि ज्वीत ब्वन धका गिजे याइगु जमाना खः ।

तर जिमि माँ थुकिया बिरोधीम्ह खः । म्ह्याय्‌यात नं आखः ब्वंक्य माः, मिसात धयापि मिजंया नोकर जक याय् यंक्यगु मखु धैगु भावना दुम्ह खः । उकिं जित पूज्य बुद्धघोष भन्तेयाथाय् जिमी म्ह्याय्‌यात आखः स्यनाब्यु धका लः ल्हाय् यंकल ।

वस्पोलं नं दच्छिति छु आखः ब्वंकल वस्पोल हे आखः ब्वने मानि बर्मा बने धका न्हापा रुद्रराज आः सुदस्सन भन्ते ब्वना बर्मा बिज्याय्‌त कुसिनगरे बिज्यात ।

उकिं जिमी माँ–म्ह्याय्‌ निम्हसिया व पासापिनि साप नुग मछिन आखः ब्वने मखना ।

अबले हे बर्मायाम्ह धम्मबुद्ध भन्ते धयाम्ह बिज्यात । वस्पोल नेपालि व नेवा भाय्‌ मसः अथेसां पूज्य बुद्धघोष भन्ते नं पालि स्यना तःगुलि वस्पोल नाप जि पालि भासं थःत माःगु छुं खँ ल्वंकेफु । वस्पोलं कना बिज्याःगु बाखँ व छुं खँ मेपिन्त नेपाल भासं अनुवाद याये फु ।

अबले वस्पोलं न्यना बिज्यात, छिमिथाय्‌ नेपाले छु दुःख दु ? जि अबले याक म्ह्याय्‌ धका माँ–बौ दाजु–किजां योत्थे तयातःम्ह जुया मेगु दुःख जि छुं मस्यू केवल बुद्ध धर्मया आखः ब्वने मखंगु छगू हे जक दुःख धका स्यू । उकिं जित मेगु दुःख छुं मदु केवल बुद्ध धर्म ब्वने मदुगु छगू हे जक दुःख दु धका उत्तर बिया ।

उकिं वसपोलं जित आपालं दया वना घोर जङ्गल आसामं हे जित बर्मा यंका बिज्यात । जि बर्मा जेले लात पास्पोर्ट मदुगुलिं ! अनं मुक्त जुया जित मोलमिन देशे तय्‌ यंकल अन खेमाराम धयागु छगू सलसः अनगारिकापिं बुद्ध धर्म अध्ययन याना च्वंगु विहार दु । अन जि थ्यन । अन जि गथे थ्यन धयागु व वनाबले गुलि दुःख जुल धयागु खँ ला योम्ह म्ह्याय्‌ सफूलि उल्लेख जुया च्वंगु दु ।

अन आखः ब्वनेगु धयागु किताप स्वया थ्वीकायेकां जक मगा फुक्क हे किताये च्वंथें मने व म्हुतिं कंथस्त वयकयमा। उकिं न्हिने न्हिने गुरुं स्यना ब्यूगु आखः ब्वनेगु बहनि १०–११ बजे तक्क कंथस्त घोके याना च्वनेमा। अथे बहनिसिया १०–११ बजे मजूवं न्ह्यो वयका च्वंगु गुरुपिसं खनकि कथि नं दाइतिनि उलि जक नं मखुनि एक घण्टा कन्हे खुनु घांय् पूवने मालिगु दण्ड नं बी तिनि। उकिं बहनि आखः घोके यायेबले न्ह्यो वई थें च्वनकि उगू थुगू खँ छगू निगू ल्हाना छले याये माः।

अवले नेपाःया विषय खँ ज्वी — जिमीथाय् नेपाःले मिसातेत साप हे कोथुना तःगु दु। मिसातेत ला ज्यू दुपिं हे भाःमप्यू। म्वाः म्वाः सत्य छोया धका उना छोइगु आदि खँ कनेबले अन च्वंपि साप आश्चर्य चाइगु। गुलिसिनं गिजे याइगु मिथ्या दृष्टित्त का छिपिं धका ! गुलिसिनं साप दया भाव तया खँ ल्हाइगु — आम बान्हि मदेका छोय्माल का, इमित उपदेश बिया व मिथ्या दृष्टि हटे याये मालका धका खँ ज्वी।

अवले धाय् — उकिं जि नं थन च्वना बुद्धया सम्यक् ज्ञान सयेका वने, छलपोलपिनं छम्ह निम्ह जिमीथाय् नेपाः बिज्याना दुःखसिया सां अजापित मिथ्या दृष्टि हते ज्वीगु बाखँ कना बिज्याहुँ।

छलपोलपिनि देश बर्माय् धका मिसा मिजं बराबर ! धात्थें ला मिसापिं हे भाग्यमानि। तर छुयाय् जिमी नेपाः देशे मिसाते साप दुःख, थःगु छेँ तोता कपिनी छेँय् च्वंवनेमा

आख: मस:, थ:त दु:ख जूसा थ: माँ–बौयात चिट्ठी छपौ हे च्वय् मस:। मभिंपिं भात माजु–बाजुपिन्थाय् लावनकि साप दु:ख। धर्म नं छु सीका त:गु मदु। उकिं नेपा:ले धर्म प्रचार यायेत छलपोलपिनं छम्ह निम्ह बिज्याहुँ धका न्ह्यावलें न्ह्याम्हं पासापिन्त धायुगु ख:। तर मेपिं पासापिसं गुलिसिनं अजागु देशे नं वनेगुला छहे नेपा: वने म्वाल, थन हे नागरिक जुया च्वं धका जित हे अन सालेगु स्वई, तर इपिं वयुगु खँ मल्हा।

गुलि पासापिसं ज्यूनि जिपिं नं वया बाखँ कना इमिगु मिथ्या दृष्टि हटे याना बी मालका ल्हा: धका धया अपुक मात्र खँ ल्हाइ, तर धात्थें मन मब्यू।

तर मागुण गुरुमाँ छम्हेसिनं नेपा:यागु खँ कनेबले ध्यान तया नं न्यों धात्थें मन नं बिया नेपा: वय् धका वचन बिया बिज्याई।

वलपोल सलंस: वर्मी अनगारिकापिं मध्य तसकं दया माया दुम्ह व सहयाय् फुम्ह ख:। उकिं जिं अपो याना वस्पोलयात हे नेपा:ले सत्य धर्म मथुया पञ्चबलि समेत नं धर्म भापा हिंसा याना च्वंगु व मिसातेत ला आपालं अज्ञानं याना म्वामदुगुलि हे भूले याना त:गु खँ फुक्क कनेगु। अले वस्पोलया दुने थ्यंक हे नेपा:मिपिनि उपरे दया वनिगु जुया च्वन। उकिं नेपा:ले न्ह्यागु हे दु:ख जूसां वय् धका वचन नं बिया बिज्यात। धात्थें नेपा: बिज्याना नेपा:ले अनेक नयुगु त्वनेगु थाय् व्यवस्था मजूनिवले गुलि दु:ख सिमा:गु ख: व फुक्क सह:

याना भोग याना थौं नोन्यादँ पूर्वंगु उत्सव समेतं याय् दया च्वन । नेपा:मिपिनि उपरे बस्पोलया माया दया दुगुलि हे माँमं मचाया उपरे दया तया न्ह्यागु सह: याइ थें बस्पोलं सह: याना बिज्य:ना च्वन ।

बर्मा व नेपा: तुलना यात धा:सा नेपा: दे साप मिसाते निर्म्ति दयनीय अवस्थागु ख: ।

बर्माय् माँ–बौपिसं काय्–म्ह्याय्या छुं भेद–भाव मत: । काय् बुसां उलि हे लय्ता म्ह्याय् बुसां उलि हे लय्ता । की जुलं काय् बुल धाय्बले मेगु हे ख्वा:, म्ह्याय् बुल धाइबले मेगु ख्वा:, मेगु हे स: । काय् बुसा काय् धका त:सकं धाई, म्ह्याय् बुलकि म्ह्याय् का धका चिस: याइगु । बुसेंनिसें हे पाका त:गु दु ।

अनं शिल्प विद्या स्यना बीगुलि नं म्ह्याय्का कंपिन्त बी मानिम्ह ला ख:नि धका भचा ब्वंकि । काय्यात जूसा कमाय् याना नको तिनिम्ह धका अपो ब्वंकिगुलि माँ–बौपिगु हे नं अज्ञान खने दु ।

हानं काय्यात छेँ बुँ अंस फुक्कं बी, म्ह्याय्यात छेँया अंस म्वा: । क्वस: मात्रं सिधल ।

बर्माय् अथे मखु माँया प्वाथं गोम्ह जन्म जुल अंस फुक्कसित थ्या । काय्–म्ह्याय्या छुं भेद–भाव मदु । याक कायपिथाय् ख:सा म्ह्याय् बिया छ्वय्नं ज्यू, मखुसा अपोलं अपो काय् हे भौ दुथाय् बिया छोइगु चलन ख: बर्माया ।

उकिं याना बर्माय् मिसात साप भाग्यमानि छाय्कि मां ताप म्ह्याय् च्वना दुःख सुख हने दु। उकिं याना कीथाय् थें भौ व माजु ल्वाय्मा धयागु समस्या नं मदु। मिजंते नं कला व मांया बिच्चे कलाया खँ न्यने ला मांया खँ न्यने धयागु समस्या नं मदु। कलाया पसितःले वंम्ह धाय्क्यमा धयागु नं मदु। भौ नं काय् पुइका काल धका खोया जूपि बुरित नं सुं मदु।

उकिं जि मागुण गुरुमाँयात न्ह्यावलें बर्माय् च्वनेवले धया च्वनेगु नेपाः वना थथे दुःखसिया च्वंपिन्त बुद्ध धर्मया ज्ञान बिया शान्ति काय्गु स्यने माला च्वंगु दु, नेपाः वने नु।

उकिं जि धम्माचरिया पास ज्वी धुंका नं हानं दच्छि च्वना अन च्वंपिन्त आखः ब्वंका नं मागुण गुरुमाँया धम्माचरिया सिमधःतल्य पिया नेपाः ब्वना हयागु खः। जि आशा याना मागुण गुरुमाँयात सलंसः अनगारिका पासापिनि बिच्चे लोःम्ह ल्यया हयाथें बस्पोलं जित यक्व गुहालि याना बिज्याना च्वंगु दु। उकिं जि मनंतुना थें छुं बुद्ध धर्म प्रचारया ज्या याये दया सन्तोष दु।

जि न्ह्यागु ज्या न्याय्क्यत नं आंट वोगु नं बस्पोलं ल्यूने च्वना माक्व गुहालि याना बिज्याना च्वंगुलि खः। बस्पोलयात आयु आरोग्य ज्वीमा धका व नेपाःले न्ह्यावलें च्वने फय्मा धका कामना याना।

नेपालय् २५ दँ : जिगु लुमन्ति

– मा. गुणवती

जि बर्मा नेपाः बयागु थ्व दँय् २४ दँ फुना २५ दँ बयन । नेपाः वय् न्ह्यो जि नेपाःया बारे न्यनातयागु दु—तर धात्थें थथे हे धका वांलाक मस्यू । जि नेपाः वयागु हे नेपाःलय् बुद्ध शाशन प्रचार–प्रसार यायगुली ग्वाहाली बी, तिबः बी धयागु मती तया खः । थौं नेपाः वया थःम्हं मती तया वयाथें बुद्ध शाशनया लागी ग्वाहाली बी दया, थन बुद्ध शाशन बुलुहुँ प्रचार जुया वःगु व बःलाना वःगु स्वय् दया मन लय्ताः ।

थ्वहे सिलसिलाय् जि नेपाः वय्गु मती गुकथं वन व थन वया छु छु ज्या याय् धुन धैंगु थःम्हं लुमं कथं छिकपिन्त कने मास्ति वो—

अवले जि बर्माया मोलमिन शहरया खेमाराम विहारे आखः ब्वना च्वनागु खः, नेपाःलं वःम्ह धम्मवती नं अन हे आखः ब्वना च्वंगु । बुद्ध शाशनया प्रति दृढ मती दुम्ह व बुद्ध धर्म अध्ययनया लागी तस्सकं दुःख कष्ट सिया बर्मा थ्यंकः वःम्ह जूगुलिं धम्मवतीया प्रति जिमी सकस्यां विशेष स्नेह व माया दु । व नाप खँ ल्हाना वयाबारे व बुद्ध बूगु

वया देया बारे सीकेगु जिमी न्ह्यावलें न्ह्याः। थथे हे खँ ल्हाय्बले धम्मवतीं न्ह्यावलें धाइ—जिमीथाय् शुद्धगु धर्म मस्यूनिपिं–मथूनिपिं हे उपो दनि। धर्म धैगु मथुया पञ्चवली पूजा समेतं धर्म धका याना च्वन तिनि। अज्ज, मिसातेत ला फन तस्सकं कोथुना तःगु दु—उमि शिल्प–विद्या, धर्मया खँ छुं सय्के–सीके मदु।

थुपिं खँ न्यनेबले जिमित तस्सकं आश्चर्य जक मखु नुगः नं मछि। जिमी मतीला बुद्ध बूगु देशय् वस्पोलया शिक्षा जिमीथाय् (बर्माय्) सिकं अवश्य हे फः फः धाः धैगु खः।

खँ ल्हाल्हां धम्मवतीं जित बरोबर धाइ—धम्माचरीया सिधय्का जि नेपाः वनेबले छिपिं नं जि नापं बिज्याहुँ। जितः लोःम्ह पासा छम्ह दःसा जक नेपालय् वना जि धर्म प्रचार याय् फै। छःपिं छम्ह पासा दःसा जितः तस्सकं अःपुइ, उकें छिपिं बिज्याहुँ।

धम्मवतीया थजाःगु खँ न्यना जि अवलेनिसें हे मन मनं निर्णय याना तया—जि नेपाः वना धर्मया प्रति थपाय्सं दृढ व उत्साहीम्ह धम्मवतीयात ग्वाहाली बी, भरोसा बी, थथे याय् फय्मा धका जि प्रार्थना नं याना च्वना।

थुकथं हे धम्मवतीया नं धम्माचरीया क्वचाल, जि नं क्वचाल। जिनं धम्मवती नापं नेपाः वनेगु निश्चीत जुल।

बर्मा नेपा: पाखे

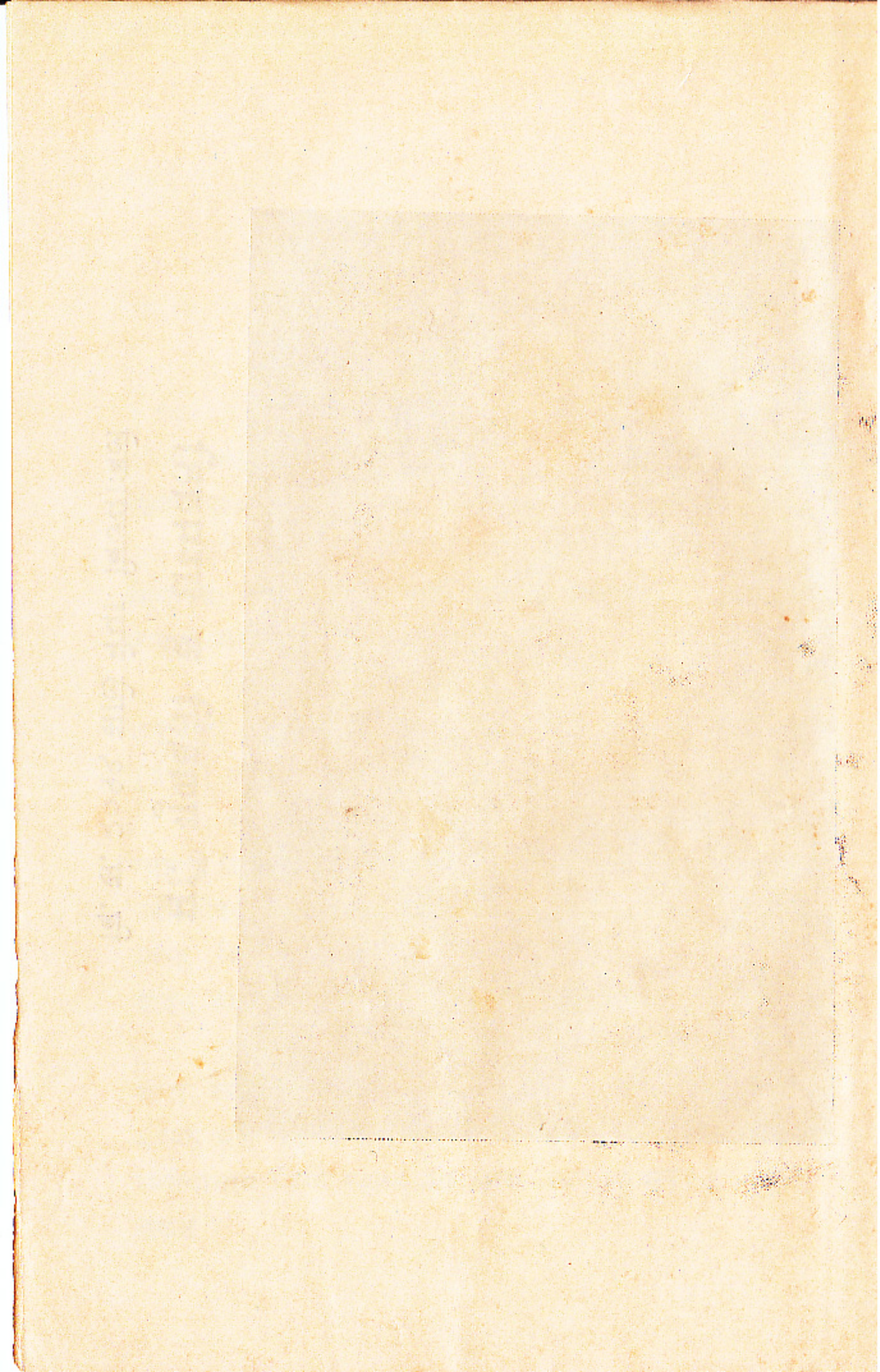
वि. सं. २०१९ साले (१९६३) धम्मवती नापं नेपा: वय्‌या लागी बर्मा तोतेगु दिं वल । थ:गु देश तोता गुवलें प्याहाँ वने मलंनिगु, अले थ:म्हं न्यनाया आधारे जक स्यूगु तर धात्थें मस्यूनिगु देशय् वनेया लागी प्रस्थान याय् त्यना ! तर मती दृढ विश्वास व भरोसा दु, त:धंगु आशा व उल्लास दु — छाय्‌कि भगवान् बुद्धया शाशनयात तिब: बीया लागी, बुद्ध शिक्षाया अमृत रस बुद्ध बूगु हे देशय् च्वंपिन्त नं सवा: थ्वोका बीया लागी, अले थ:गु देशय् बुद्ध शाशन उन्नति याय्‌गु उत्कृष्ट अभिलाषा दुम्ह नेपा:या 'योम्ह म्ह्याय्' धम्मवतीयात शाशनिक ज्याय् ग्वाहाली व तिब: बीया लागी जि नेपा: वनाच्वना ।

अवले बर्मा नेपा:ले तप्यंक हवाई सम्पर्क मदुनि । उकिं बर्मा कलकत्ता तक्क वया । ३ घण्टा हवाई यात्रा याना कलकत्ता थ्यन । कलकत्ताया विमानस्थलय् रत्नमंजरी गुरुमाँ, मणिहर्ष साहु व चन्द्रकुमार गुरुजुपिं वया का: वयाच्वन । चच्छि बर्मी विहारे च्वना कनेखुन्हु मणि साहुया छें सरे जुया । केशरीलक्ष्मी साहुनी व दानलक्ष्मी साहुनीपिन्सं माक्को विचा: याना दिल । अन प्यन्हु न्यान्हु च्वना कलकत्तां हवाई जहाजं नेपा: पाखे वया । अवले कलकत्तां नेपा: वय्‌त हे ३ घण्टा वी । जिमी नापं रत्न मंजरी गुरुमाँ नं नापं वल ।

मा. गुणवती व धम्मवती

बि. सं. २०१९ साले नेपाः बिज्याःबले

येँय थ्यन

प्लेन दित। जिपिं क्वाहाँ वया—नेपाः थ्यन !! धात्थें खःला ! बुद्धया देश नेपाः। थः अपायसं योगु शान्ति व सुखया लँ क्यना बिज्याम्ह बुद्धया देश ! अले नेपाःलं बर्माय् थ्यना च्वंगु बर्माय् तःजिगु व क्वः क्वः धाया च्वंगु धर्म नेपाःयापिन्त इना बीगु थःगु इच्छा व आकांक्षा आः पूवनीगु जुल।

विमानस्थलय् धम्मवतीया माँ, दाजुकिजापिं, सुदर्शन भन्ते, महाप्रज्ञा गुरुपिं सहित आपालं उपासक उपासिकापिं वया काः वया च्वन। बर्मा थ्यंक बनाः, अज्ज बिस्यूं बना, यक्को सयका सिइका वम्ह धम्मवतीयात अनयाःगु स्वागतं जि थू—नेपाःमिपिन्सं थुम्ह नेपाःमि म्ह्याय्मचापाखें बुद्ध शाशनया लागी यक्को आशा याना च्वंगु दु। उमिगु मुसुमुसु न्हय्‌गु ख्वालं सीदु—उमिके छगू न्हुगू आशा व बिश्वास दना वःगु दु। गय् व गुकथं ज्वी धका जि कल्पना मयानासां जिगु मनंमनं धया च्वन—धम्मवती थुमिगु आशा व बिश्वास फय्‌फुगु थाँ खः। थुमिगु आशा व बिश्वासयात फया धम्मवतीं बुद्ध शाशनयात क्वः क्वः धाय्‌कीतिनी, बःलाकीतिनी, बिस्तृत याइतिनी। धम्मवतीया नेपाः ल्याहाँ वःगु दिं नेपाःया बुद्ध शाशनय् छगू महत्वपूर्णगु जक मखु छगू आवश्यता नं जुया च्वंगु खँ जिं लिपा थ्वीका।

अवले जिपिं च्वनेत बिहार मदुनि, उकिं बिमानस्थलं

धम्मवतीया छें य् वना। अन च्वंतले माक्को फुक्क धम्मवतीया माँ प्रमुखं परिवारपिन्सं पुरेयाना तल। थुगु ईलय् नेपाः व नेपाःमिपिनिगु बारे यक्को खँ सीका, अनुभव याना।

अवले गणमहाविहार नकतिनी नकतिनी लुयावःगु जुया च्वन। अन सुमंगल भन्ते नं ५०–६० म्हति मस्तेत आखः ब्वंका च्वना बिज्यागु जुया च्वन। भन्ते विदेशय् बिज्याय माःगु जुया उपिं मस्तेत आखः ब्वंकेगु ज्या जिमित लः ल्हाना बिज्यात। उकें जिपीं नं यें ज्याःबहाले भाजु रत्न शाक्य व ज्ञानमान शाक्यया छेँय् च्वना अन हे उपिं ५०–६० म्ह मस्तेत धम्मपद, त्रिरत्न वन्दना, परित्राण इत्यादि धमाधम ब्वंकेगु याना। थुकथं अन प्यला–न्यालाति च्वना।

अवले स्वयम्भू ज्ञानमाला खलः पाखें वाहा–बहिलय् बुद्ध–पूजा न्याय्का च्वंगु जुया च्वन। अले भन्तेपिनीपाखें बाखँ कनेगु ज्या नं जुयाच्वन। थ्वहे कार्यक्रमय् पूज्य सुदर्शन भन्ते नं जिमित नं बाखँ कनेगु पाः बिया बिज्यात। अवले जि नेवाः भाय् बांलाक ल्हाय् हे मसनि। उकें जि बर्मी भासं कनाः धम्मवतीं नेवाः भासं अनुवाद याना बीगु यात। थुकथं विहारय्, त्वाः–त्वाःलय् नं बाखँ कनेगु शुरु जुल। थुकथं छथाय् निथाय् यायां यक्कोथाय् बाखँ कना वना। बाखँ न्यंपिन्सं सवाः थुया वः लिसे न्यनीपिं नं क्रं क्र बढेजुया वल। विस्तार विस्तारं जिमित माःगु विचासचा याइपिं नं दया वल। अले दातापिन्सं गुरुमाँपिन्त च्वनेगु थाय् छगू बन्दोबस्त याय्माल धका विचाः याना विहार दय्केगु थाय् स्वः जुल।

धाधामधां २०२० साल गुंला थ्यन, तःखाछें दान-लक्ष्मी साहुनीया छेँय् च्वना अन हे गुंला लच्छियंक बुद्ध–पूजा याय्‌गु व बाखँ कनेगु नं याना !

बिहार गन दय्‌केगु ?

दातापिन्सं विहार दय्‌केत विभिन्न थाय् स्वः जुल । फुक्कस्यां थःपिन्थाय्‌पाखे हे जिमित तय् मास्ते वो । उकें विहारनं थःपिन्थाय्‌पाखे हे दय्‌के मास्ते वो । धम्मवतीया माँ व दाजुकिजापिन्सं यलय् हे विहार दय्‌का जिमित अन हे तय्‌त मेहनत याना च्वन । यें च्वंपि चतुरत्न, भाजुरत्न, ज्ञानमान शाक्यपिन्सं क्वःनेपाखें हे विहार दय्‌का बीगु मती तया च्वन, ज्याबहाल, क्वंसाबहाले (आः अ. पटाचारी व धम्मदस्सी बज्येपि च्वनाच्वंगु) विहार दय्‌का बीगु निर्णय याना तल ।

अथे हे येंया थःनेपाखे च्वंपिन्सं नं नयाँ सडक, दुगंबही, श्रीघः, भगवानबाहाःपाखे हे विहार दय्‌का बीगु मती तया थाय् स्वः जुल ।

फुक्कस्यां गुरुमाँपि दतकी बाखँ न्यंवय अःपुइ, धर्म सय्‌के सीके अःपुइ धैगु अभिलाषा जुया च्वन ।

यक्को दृष्टिकोणं श्रीघःलय् विहार दय्‌केगु पाय्‌क परे जूगु खने दत । श्रीघःलय् हे विहार दय्‌केगुली विशेषं लक्ष्मीप्रभा असं, केशरी लक्ष्मी जमल व दानलक्ष्मी तःखाछें साहुनीपिन्सं विशेषं जोड बिया फुगु ग्वाहाली नं याय् धैगु

भलसा बिया दीगु खः। फुक्कसिगु सहमतं श्रोघःलय् हे रत्नबहादुर मालीया जग्गा न्याना बिहार दय्केगु निर्णय जुल। धम्मवतीया बाः नं थः सी न्ह्योः म्ह्याय्यात धका स्वदो दाँ बिया थकुगु जुया च्वन। जग्गाया मूनं स्वदो! उकें धम्मवती-या बानं बिया थकूगु धेवां जग्गा न्याना अड्डा खर्च न्यासः दाँ चतुरत्न शाक्य ज्याबहाः नं तया दिल। थुकथं थौंया धर्मकीर्ति विहारया स्थापनाया पूर्व-तयारी ज्या पूवन। उबले शायद हे सुनानं कल्पनायागु दै—अबलेया उगु थासय् धर्मकीर्ति विहार-या थौंया रूप काइ धका!!

उगु थासय् थौंया धर्मकीर्ति विहारया रूप छकोलं वने जूगु मखु। छकूछकू यायां विस्तार विस्तारं विस्तृत व परिवर्तन जुजुं थौंया धर्मकीर्ति विहारया स्वरूप तयार जूगु खः। अबले शायद हे सुनानं कल्पना याःगु खइ—अबलेया कारपातं जाया च्वंगु उगु थासं धर्मकीर्ति विहारया थौंया रूप काई धका! तर थ्व फुक्कं सम्भव जुल—फुक्क उपासक उपासिकापिनिगु, श्रद्धालुपिनिगु, दातापिनिगु अटुट तिवः व ग्वाहालिं!!

धर्मकीर्ति विहारया स्थापना

जग्गा न्याय धुंका विहार दय्केगु ज्या शुरु जुल। विहार निर्माणया ज्याय् विशेषं लक्ष्मीप्रभा साहुनी, केशरी लक्ष्मी साहुनी व दानलक्ष्मी साहुनीपिन्सं स-श्रद्धा ग्वाहाली बिया दीगु खः। न्हापं फुक्कसिगु श्रद्धा कथं ४२ फुट हाकः व

२१ फुट ब्या दुगु छत जा:गु विहार तयार जुल । विहारया नां 'धर्मकीर्ति विहार' धका तया । थ्व समय ने:-२०२२ सालया बैशाख (बैशाख पुन्ही च्यान्हु न्ह्यो:या अष्टमी खुन्हु) । थ्वहे दियात थौं तकं धर्मकीर्ति विहारया जन्मदिया रूपे भोजन दान व विभिन्न कार्यक्रम याना न्याय्का बयाच्वंगु दु । थुकथं धर्मकीर्ति विहारया स्थापना जुल ! धर्मकीर्तिया इतिहासया शुरुवात जुल !! थुकिं नेपा:लय् बुद्ध शासन प्रचार-प्रसार व संवर्द्धन याय्गु जिमिगु अभिलाषायात न्हूगु मोड व गति नं प्राप्त जुल ।

अवले चिकिचाधंगु धर्मकीर्ति विहारं थौंया रूप गुकथं का: वल धका नं कने मास्ते वो: । समय अनुसारं आवश्यकता खने दया व:लिसे छकू छकू यायां दातापिनी श्रद्धाकथं विस्तार व निर्माणया ज्या जुया व:गु ख: । उपि ज्यात थुकथं ख:—

बि. सं. २०२४ साले हेराकाजी डिल्लीबजारं पूर्वपाखे भुतू छकू देका दिल । २०२५ साले नन्दलाल जोशीं हिती व: मो: ल्हुइगु कोठा देका दिल ।

२०२५ साले हे धम्मवतीया मां व किजा मोतिकाजी-यापाखें छत जा:गु धर्मकीर्ति विहारयात नित जा: याना दिल । तले दथु कोठा छकू थकाया दिल ।

२०२८ साले हेराकाजी व कुलिसरत्न साहु प्रमुख बुद्ध-पूजाय् व्वाइपिन्गु ग्वाहालीं बुद्ध-पूजा याय्गु हल त:धंकेगु व तले पूर्व उत्तरपाखे मेगु छगू कोठा थकाय्गु ज्या जुल ।

२०३० साले हेरादेवी जनबाहाः नं माँया नामं तले पूर्व दक्षिणपाखे छकू कोठा थकया दिल ।

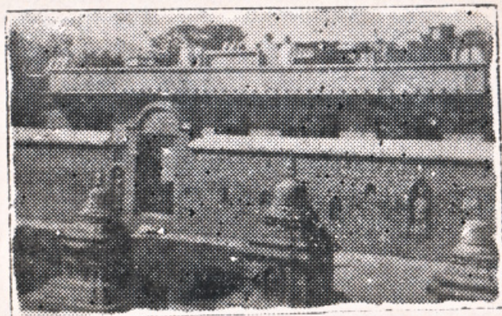
२०३२ साले हर्षरत्न व सानुरत्न साहुपिन्सं थः माँ–अबु व कान्छा साहुया नामं पश्चिमपाखे नित थकया निगूगु तल्लाय् बुद्ध मूर्ति सहितगु हल व स्वंगूगु तल्लाय् स्वंगू कोठा देका दिल ।

२०३७ साले बुद्ध–पूजा यायेगु हल चोथं जूगुलिं दक्षिणपाखे दुगु बगैंचा तोपुया हल देकेगु ज्या जुल, हेराकाजी साहु व आशामाया मरूपिनिपाखें ।

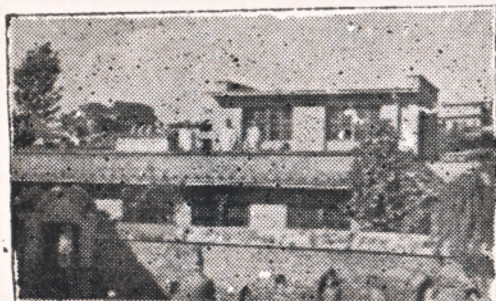
२०३८ साले बुद्ध–पूजा हले छम्ह जक बर्मी बुद्ध मूर्ति दुगुली चन्द्रमाया मर्चालि मेम्ह छम्ह बुद्ध मूर्ति व बुद्ध–पूजा खलःया श्रद्धां लुँ सियातःम्ह सिजःयाम्ह दनाच्वंम्ह बुद्ध मूर्ति स्थापना यायेगु ज्या जुल ।

२०४० व २०४३ साले निकः याना भिमबहादुर, दिलमाया मासंगल्लीपिनीपाखें दक्षिणपाखेया कःसी तोपुया कोठा देकेगु ज्या जुल । २०४० साले अष्टमाया, मोहनपिनी-पाखें पम्पु हिटी तया दिल व २०४३ साले कृष्णदेवी क्षेत्रपाटी-पाखें वहे पम्पु हिटी हानं न्हू याना तया दिल ।

विहारे व्वाइपिं उपासक उपासिकापिं वढे जुया वःथें विहारे च्वनीपिं अनगारिका गुरुमाँपिं नं बढे जुया वयाच्वंगु दु । नापं इलेबिले नेपालं व बिदेशं वइपिं पाहुनापिं नं वया च्वंगु दु ।

बि. स. २०२२ सालय्

बि. सं. २०२५ सालय्

बि. सं. २०३२ सालय्

धर्मकीर्ति बिहारया विभिन्न रूप : विभिन्न समय

अवले छतजा:गु उगु विहारया बच्छी भागे बुद्ध–पूजा आदि अन्य गतिविधिया लागी बुद्ध मूर्ति सहितगु छगू हल व बच्छी भागे च्वनेगु कोठात दुगु खः । विहार दसेंलि ज्या याय्त अ:पुल, छिन । आ: छु ज्या याना वनेगुले ? धैगु विषय सल्लाह व विचा: याना ।

श्रद्धालु उपासक उपासिकापिनिगु मति व आग्रह कथं न्हापां बुद्ध–पूजा व धर्मदेशनाया कार्यक्रम दय्का लय न्याक: (पुन्ही, आमाई, संल्हु व अष्टमी निक:) । थुगु ज्या थौं तक्कं अटुट रूपं न्ह्याना हे वयाच्वंगु दु । बुद्ध–पूजाय् व्वाइपिं नं क्रमिक रूपं वृद्धि जुजुं वःगुलिं विहारया हल तस्सकं चिकू जुया वल । विहारयात तःधं याय्मागु आवश्यकता खने दया वल । बुद्ध–पूजाया नापं भतिभति यायां भावना अभ्यास याकेगु ज्या नं शुरु याना ।

मस्तेत शिक्षा बीगु नं आवश्यक खने दुगुलिं थ्वहे सालनिसें न्हिन्हि सुथे सुथे मस्तय्त आखः ब्वंकेगु ज्या नं शुरु याना । मस्तय्त उमिगु स्तर अनुसारं ग्वः आखः स्यनेगु नाप नापं बुद्ध–पूजा, दशपारमिता, अर्थ सहित मंगलसूत्र, परित्राण, धम्मपद, व अभिधर्म आदि नं स्यनेगु याना । न्हिन्हि ब्वंवइपिं मस्त नं आपालं दया वल । निम्ह प्यम्ह मस्त तया शुरु यानागु उगु कक्षाय् सलंसः मस्त ब्वंवइपिं दत । फुक्कं याना आ: तक्कया दुने थुकथं विहारे आखः ब्वना वंपिं मस्त न्यादो–खुदोलं मयाय् धुंकल । उपिं मस्त थौं तःधी जुया विभिन्न

क्षेत्रय्, थःथःगु ज्या (पेशा) याना च्वंगु दु। विहारे मवःसां उमिके आः तक्कं धर्मया प्रभाव लाना हे च्वंगु दु। पसः वनेवले पसः पसलय्, अस्पताले, सरकारी अफिसय्, स्कूल–कलेजय् थुपिं मस्त बरोबर नाप लाः।

व्यवस्थित रूपं परिक्षा दय्का ब्वंके दःसा कन अप्पो ज्वंलाइ धैगु मति तया धर्मकीर्ति विहारे हे विभिन्न स्तर व परिक्षात नं दय्का। धर्म अध्ययन याइपिन्त प्रोत्साहन बीया लागी सफल जूपिन्त पदवी व पुरस्कारत नं बीगु याना।

धम्मपद व अभिधर्मया न्यागू कक्षा तक्कया परिक्षा दय्का। प्रत्येक कक्षाय् धम्मपदया न्यागू वर्ग व अभिधर्मया निगू कण्ड यायां धम्मपदया नीखुगू वर्ग व अभिधर्मया गुंगू कण्ड सिधय्कूपिन्त 'धम्मधर' धैगु पदवी नापं पदक व पुरस्कारया व्यवस्था नं याना।

अवले त्रिशूलीया धर्मरत्न शाक्यया आग्रहकथं पूज्य बुद्धघोष भन्तेया सक्रियताय् भिक्षु महासंघपाखें नेपाल बौद्ध परियत्ति शिक्षा नं नकतिनि नकतिनि शुरु जूगु खः। परियत्ति शिक्षा बुद्ध शासनया जग जुयाच्वंगु कारणं थुकीयात अभिवृद्धि याय्‌मा धैगु मती तया धर्मकीर्ति विहारे नं मस्तेत परियत्ति ब्वंकेगु, परिक्षा बीकेगुया नापं परिक्षाय् बोर्ड वःपिन्त विहारय् हे पुरस्कार बीगु नं याना च्वना। अवले तक्क परियत्ति शिक्षायापाखें पुरस्कार बीगु व्यवस्था मदुनि।

नेवा: समाजय् मिसातय्‌त कर्म खंकेगुया रूपे क्विनिन्हु (१२ दिं) तक्क कोठाय् कुना बाह्रा तय्‌गु छगू परम्परा दु। थौंकन्हें थ्व ज्या माँ–बौपिन्त नं थाकुया वयाच्वन। मस्तेत नं क्विनिन्हु तक्क शुद्धगु कथं मदय्‌क ख्युंक, नवय्‌क कुंका च्वने मा:गुलि तस्सकं थाकु। उकें थ्व परम्परायात बौद्ध पहलं हीके द:सा ज्यू धैगु मत्तितया क्विनिन्हु तक्क बाह्रा तय्‌गु सत्ता विहारे हया क्विनिन्हु तक्क ऋषिनी प्रव्रज्या बीगु ज्या नं शुरु याना। थुगु समय जो:छि उपिं ऋषिनीपिन्सं अष्टशिल पालना याना च्वनी। उमित बुद्ध शिक्षा सम्बन्धि ब्वंकेगु–स्यनेगु नापं ध्यान भावना याकेगु नं याना च्वना। आ: तक्क धर्मकीर्ति विहारे ५०० म्हं मयाक्क मिसा मस्तसें थुकथं ऋषिनी प्रव्रज्या काय् धुंकुगु दु।

च्यान्हुइ छक: बुद्ध–पूजाय् वाइपिं श्रद्धालु उपासक उपासिकापिनं बढे जुया वल। बुद्ध–पूजाय् वाइपिं उपासिकापिनि विहारे वनेबले छु वस: पुना वने ? वांबांलागु वस: हे पुना वनेमा धैगु भावना मदय्‌का साधारण वस: पुनेगु, सकस्यां जोडां पुनेगु व थ:गु देशय् तयार जूगु घरेलुया पर्सि सिनेगु नं बानि याकेया लागी विहारे वय्‌बले ज्वरा पर्सि सिनेगु प्रचलन न थ्वहे विहारं न्हापां शुरु जुल। थुकेंयाना वांलागु वस:या होड व मद्दुपिनी गन कया पुनेगु धैगु धन्दा मन्त। नापं फुक्कस्यां जोरा पर्सि सिनेबले सम–भावना नं अपुक्क हे पिज्वल। स्वदेशी उद्योगयात नं तिब: जूवन। थ्व प्रचलन थौं मेमेगु विहारय् नं दया व:गु लय्‌ताये ब:ह् जू।

अध्ययन गोष्ठीया स्थापना

धर्मकीर्ति बिहारया स्थापनाया खुदँ (६ बर्ष) लिपा २०२८ साले धर्मकीर्तिया गतिविधिइ छगू न्हूगु प:ला थपे जुल — व खः धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीया स्थापना। आ: तक्कया दुने याना वयागु शाशनिक ज्याया माध्यमं विहारय् वइपिनिगु संख्या गाक्कं बढे ज्वी धुंकल — बुद्ध-पूजाय् व्काइपि नापं सुथे सुथे आख: ब्वंवइपि मस्तनं। थुलिया दुने धार्मिक गतिविधित नं यक्को हे बढे जुल। विहारय् व्काइपिन्त बाखँ कनेगु, स्यने कने याय्गुया नापनापं पिनेपिने नं थाय्थासय् धर्मदेशना, बुद्ध-पूजा, परित्राण नं यक्को जुया वल। धर्मय् श्रद्धा दुपि व तय्सपि नापनापं व्यवहारय् छ्यले स:पि नं दयावल। पूजापाठ व धर्मदेशनाया नापं भावना याइपि नं बुलुहुँ बुलुहुँ दया वयाव्वन। थ:म्हं धर्म थूथें थ: परिवार, थ:थिति व पासापिन्त नं धर्मे ध्वाय्स:पि जुयावल। नापं थ: काय् म्ह्याय् छेँयापिन्त नं विहारय् घ्वाना हइपि, नापं मस्तसें न थ: पासापिन्त विहारय् साला हल। थुकथं धर्मे मन दुपि मस्तेगु संख्या गाक्कं बढे जूगु जक मखु—उपि बाखँ जक न्यनां सन्तोष मजवीपि नं जुया वल। धर्मया विभिन्न पक्षया विषय अप्पो क्रमबद्धरूपं गहन अध्ययन याय्गुली अभिलाषा याइपि जुया वल।

थ्वहे आवश्यकतायात पूवंकेया लागी बि. सं. २०२८ साल जेष्ठ ७ गते स्विम्ह (३०) युवा सदस्यपि मुंका

धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीया विधिवत स्थापना जुल। अध्ययन गोष्ठीया स्थापनाया मूल उद्देश्य हे थःम्हं नं धर्मया अध्ययन याय्गुया नापं मेमेपिन्त नं थ्वीका बीगु हे खः। धात्थेनं अध्ययन गोष्ठीया स्थापनांनिसें धर्मकीर्तिया गतिविधिइ टेवा व गति ब्यूगु जक मखुसें यक्को न्हून्हूगु आयामत नं थपे जूगु दु। थ्व धाय् दया लय्ताः वः कि अध्ययन गोष्ठीया माध्यमं यक्को ल्याय्म्ह ल्यासेपिन्त धार्मिक क्षेत्रय् साला काय्गु व धार्मिक भावना दय्का ब्यूगु दु। धर्मया माध्यमं सामाजिक व नैतिक दायित्वया बोध याना ब्यूगु दु। अध्ययन गोष्ठीया प्रत्येक कार्यक्रमय् विहारया उपासक उपासिकापिन्सं माक्को ग्वाहाली बिया वःगु दु। अध्ययन गोष्ठीया स्थापनाया उद्देश्यत छु छु धका नं छिकपिन्त कने मास्ते वोः—

(१) बुद्धया शिक्षायात न्हापां थःम्हं बांलाक अध्ययन याय्गु।

(२) थःपिन्सं सय्कागु शिक्षायात गाँ–गामे वना मेपिन्त नं कनेगु।

(३) देश विदेशं वःपि बौद्ध विद्वानपिन्त स्वागत सत्कार याना विचाः व ज्ञानया आदान प्रदान याय्गु।

(४) बुद्ध व बुद्ध धर्म सम्बन्धि सफू–पत्रिका प्रकाशन याना तातापाक्क नं धर्म प्रचार याय्गु।

थुपिं प्यंगूलि उद्देश्यत हनेया निमित्त विभिन्न ज्या खँत थौं तक्कं अटुट रूपं न्ह्याना च्वंगु दु। अज्ज थुके यक्को विस्तृत नं ज्वी धुंकुगु दु। अध्ययन गोष्ठीया स्थापना जुसेंनिसें हे थुकियात पूज्य अश्वघोष भन्तेयापाखें क्वातुसे च्वंगु सहयोग व निर्देशन अटुट रूपं प्राप्त जुया च्वंगु दु।

न्हापांगु उद्देश्य कथं—प्रत्येक शुक्रबार न्हिने बुद्ध धर्म सम्बन्धि कक्षा शुरु जुल। उगु कक्षाय् बुद्ध जीवनी, गृही विनय इत्यादि अध्ययन नापं बुद्ध धर्मया विभिन्न पक्षत कया प्रवचन नं जू। विद्यार्थीपिन्त तालिमया रूपे लेख च्वयगु, न्ववायगु, सभा सञ्चालन यायगु, रिपोर्ट च्वयगु इत्यादि विषय तालिम नं शुरु जुल। नापं इलयविलय बौद्ध हाजिरी जवाफ, वाद–विवाद, खँल्हाबल्हा (Dialogue) छलफल इत्यादि कार्यक्रम नं शुरु जुल।

थुकथं अध्ययन गोष्ठीया कक्षाय् वइपिं विद्यार्थीपिनिगु संख्या सच्छि मयाक नं दया वल! थौंकन्हे थ्व कक्षा विद्यार्थीपिनिगु सुविधानुसारं प्रत्येक शनिबार सुथय् संचालन जुया च्वंगु दु। कक्षा अप्वोयाना पूज्य भन्ते अश्वघोष, धम्मवतीपाखें व गुवलें अतिथी वक्तापिनीपाखें व आःला अध्ययन गोष्ठीया सदस्यपि थःथःपिन्सं हे नं कक्षा संचालन याना च्वंगु दु।

निगूगु उद्देश्य कथं—न्हापांगु दँय् हे त्रिशूली धर्म प्रचार यात्रा जुल। अनं लिपा यें, यल, ख्वपया विभिन्न गाँ–गामय् वना धर्म प्रचार यायगु ज्या आः तक्कं जुया च्वंगु

अध्ययन गोष्ठीया सदस्यपिं नाप : वि. सं. २०२८ सालय्

दु । थुकेंयाना न्ह्याबलें धर्मया खँ न्यनेगु अवसर मदुगु उगु थासय् च्वंपिन्त धर्मया खँ न्यने दइगु जुलसा यें च्वंपि कौत नं विभिन्न गाँ व अन च्वंपि मनूतेगु जीवनया बारे सीकेगु सयकेगु अवसर प्राप्त जूगु दु । आः तक्क ५० गुलि मयाक गामय् वने धुंथें च्वं । नापं इलय् बिलय् उपत्यकां पिने नेपाःया पूर्वनिसें पश्चिम तक्क वना धर्म प्रचार याः वनेगु ज्या नं जुया च्वंगु दु ।

स्वंगूगु उद्देश्य कथं—देश विदेशं बःपि बौद्ध बिद्वान्पिन्त विहारे स्वागत सत्कारया कार्यक्रम जुया वया च्वंगु दु । आः तक्क २०–२५ गू देशया बौद्ध विद्वानपिन्त स्वागत ज्वी धुंकुगु दु । थुकेंयाना बौद्धया नातां नेपाः वइपि विद्वानतेत नेपाःले नं बौद्धतेगु व बौद्ध गतिविधिया परिचय बिया च्वंगु दुथें उपिं देशया बौद्ध गतिविधिया बारे थःपिन्सं सीकेगु अवसर नं प्राप्त जुया च्वंगु दु ।

प्यंगूगु उद्देश्य कथं— आः तक्कया दुने १०० गुलि मयाक्क चीधंगु–तःधंगु सफू प्रकाशन ज्वी धुंकुगु दु । न्ह्याबलें विहारे वये मफुपिनिगु लागी धर्मयाबारे सीकेत थुकें यक्को ग्वाहाली ब्यूगु दु । नापं नेवाः व नेपाली भाषाय् बुद्ध धर्म सम्बन्धी सफूयागु अभाव छुं भति जूसां पूर्ति जूगु दु । नापं थूपिं सफूत उपत्यकां पिने ता–तापाक्क गाँ–गामय् नं छ्वया च्वना । अन च्वंनिपिगु लागी थुपिं सफूत यक्को लाभप्रद जुया च्वंगु दु ।

बि. सं. २०२९ सालंनिसें हे 'धर्मकीर्ति' नांगु पत्रिका

दँय् छगू पिकया वया च्वंगु दु । २०४० सालंनिसें थ्व पत्रिका निलाय् छगू व २०४२ सालंनिसें मासिकया रूपे प्याहाँ वया च्वंगु दु । पत्रिकाया प्रकाशन प्रधान सम्पादक जुया बिज्याम्ह पूज्य अश्वघोष भन्ते, मावको ग्वाहाली बिया दीम्ह सानु साहु नापं अध्ययन गोष्ठीया मस्त व मेमेपिं यक्कोसिगु श्रद्धा व ग्वाहालि हे न्ह्याना च्वंगु खः ।

वि. सं २०२८ सालं हे धम्मवतीया माँ व किजा मोतिकाजीयात बुद्धगयाय् यंका छुं दिनया लागी अनगारिका व श्रामणेर प्रव्रज्या याना हया । थुकथं दुर्लभ प्रव्रज्या अल्पकाल रूपय् जूसां ग्रहण यायगु कार्यक्रम नं निरन्तर रूपं जुया हे वया च्वंगु दु ।

वि. सं. २०२९ सालंनिसें धर्मकीर्ति पत्रिकाया वार्षिक प्रकाशन शुरु जुल । थ्वहे दँय् धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठीया न्हापांगु वार्षिकोत्सवया उपलक्ष्यय् अध्ययन गोष्ठीया सदस्य-पिन्त हस्तकला सम्बन्धी तालिम व विहारय् भव्यरूपं प्रदर्शनी न्यायकल । उक्त प्रदर्शनी बुद्ध मूर्ति व चित्रकला नापं अध्ययन गोष्ठीया सदस्यपिन्सं हे तयार याःगु भों–स्वाँया प्रदर्शन नं बौलाक जुल । नापं अन्तर विहार बौद्ध हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता नं सम्पन्न जुल ।

व हे सालं बर्मा प्राप्त जूम्ह आसन सहितगु बुद्ध मूर्ति भव्यरूपं जात्रा याना भोंतया ध्यानकुटी विहारय् प्रतिस्थापन यायगु ज्या जुल । उगु जुलुसय् येँ, यल, ख्वप व भोंतया द्वलदोः श्रद्धालु उपासक उपासिकापिन्सं भाग काल ।

बि. सं. २०३० साल बैशाख पुन्हीया उपलक्ष्यय् छगू न्हूगु कार्यक्रम शुरु जुल— बैशाख पुन्हीखुनु काठमाडौंया फुक्क अस्पतालय् वना अनया बिरामीतेत बिस्कुट व फलफुल इनेगु। थ्व कार्यक्रम नं आः तक्कं न्ह्याना हे वयाच्वंगु दु। थ्वहे दँनिसें मेगु नं कार्यक्रम शुरु जुल—प्रत्येक पुन्हीया छन्हु न्ह्यो श्रीघः चैत्य व बाहाः सफा याय्‌गु कार्यक्रम। विहारय् व्वइपि उपासक उपासिकापिं थःपिन्सं हे तुफि–च्वाफि इत्यादि ज्वना वँ पुना बाहाः सफा याय्‌गु ज्या नं अटुटरूपं न्ह्याना हे वया च्वंगु दु।

थ्वहे दँय् स्वास्थ्य सेवाया मेगु नं कार्यक्रम शुरु जुल— डा० थीरमान शाक्य व सिष्टर (नर्स) तारादेवीया सक्रिय सहयोगं विहारय् बिरामीतेत जाँचे याय्‌गु व मदुपिन्त वासः नं बीगु। थ्व कार्यक्रम २–३ दँ तक्क चले याना। न्हापां विहारय् शुरु याना लिपा साप्ताहिक रूपं गाँ–गामय् वना नं स्वास्थ्य सेवा याः वनेगु तक्कं याना।

थ्वहे दँय् विहारया आयोजनाय् बसं चारधाम वनेगु ज्या नं सम्पन्न जुल। नेपाल थुकथं बसं चारधाम वनेगु ज्या जि स्यूकथं थ्वहे न्हापांगु खः।

बि. सं. २०३१ साले नं मेमेगु ज्याया नापं कालिमाटीया टि० वि० (क्षयरोग) अस्पताले लःया त्यांकी तया, घडी छग नं प्रदान याना, नापं बिरामीतय्त माःगु अन्य छुं वस्तुत नं फुकथं प्रदान याना।

बि. सं. २०३२ साले बिहारय् च्वइपिं उपासिकापिन्त नं आखः स्यनेगु कथं प्रौढ शिक्षा शुरु याना । आखः स्यनेगुया नापं बय्‌कःपिन्त नं धम्मपद, अभिधर्म, गृही विनय इत्यादि ब्वंका परिक्षा समेतं कायेगु, परिक्षाय् पास जूपिन्त प्रत्येक वर्षय् पुरस्कार बीगु नं शुरु याना । थ्व ज्या नं न्ह्याना हे वया च्वंगु दु ।

नेपाःमि बौद्धपिन्त नं बौद्ध देशया भ्रमण याका बहुश्रुत दय्‌का बीगुया लागी, उपासक उपासिकापिनिगु लागी बर्मा व थाइल्याण्डया भ्रमणया आयोजना याना । थ्व यात्राया मेगु विशेषता— नेपाः त्याहाँ वया १४ दँ तक्क धर्म प्रचार याय् धुंका धम्मवती ह्यानं बर्मा वंगु थ्व न्हापांगु पटक खः ।

बि. सं. २०३३ साले— नेपाःमिपिन्त थःगु हे देशया विभिन्न भागया अनुभव याकेगु नापं, विभिन्न थासया बौद्ध गतिविधि जानकारी याकेगु कथं पूर्वनिसें पश्चिम तक्क (७ गू अञ्चल) 'नेपाल–दर्शन' यात्राया आयोजना जुल । अनया बौद्धत व बौद्ध गतिविधिया परिचय नापं थाय् थासय् बुद्ध–पूजा, धर्मदेशना, प्रवचन नापं बुद्ध जीवनी सम्बन्धी स्लाइड तक्कं प्रदर्शन जुल ।

बि. सं. २०३४ साले अन्य कार्यक्रमया नापं अध्ययन गोष्ठीया सदस्यपिन्त 'बिरामी बिचाः यायेगु' तालिम, 'प्राथमिक उपचार तालिम' सञ्चालन जुल । नापं अध्ययन गोष्ठीया सदस्यपिन्सं विभिन्न बौद्ध नाटकत दय्‌का प्रदर्शन यात ।

थ्वहे दँय् अध्ययन गोष्ठीया मिसापिं सदस्यतेगु छगू समूह भोंतया ध्यानकुटी विहारय् ऋषिनी प्रव्रज्या ग्रहण याना बुद्ध धर्म अध्यय व अभ्यास याय्गु ज्या नं जुल ।

वि. सं. २०३५ साले अध्ययन गोष्ठीया १४ म्ह सदस्यपिं भोंतया ध्यानकुटी विहारय् अल्पकालिन रूपं श्रामणेर प्रव्रजित जुल । १४ म्ह युवकतय्गु सामूहिक प्रव्रज्या नापं उमिसं ये" व भोंतय् सामूहिक भिक्षाटन या:गु घटना नं तस्सकं उल्लेखनीय जू ।

व हे दँय् पाँचखालया समाज कल्याण केन्द्रय् (माँ–बौ मदुपिं अनाथपिं मस्त च्वनीगु केन्द्रय्) वना अन च्वंपिं मस्तेत मा:गु सामानत (स्टीलया भू, रुमाल, गा, वस:) बीगु, नकेगु नापं उगु केन्द्रय् मस्तय् न्हिन्हि प्रार्थना याय्या लागी छगू बुद्धया मूर्ति नं प्रदान याना । थ्व ज्या स्वदँ तक्क याना ।

थ्वहे दँनिसें नेपा: व भारतया विभिन्न थाय् थासय् च्वंगु महत्वपूर्णगु विहार, चिभा:, बौद्ध स्थलय् वना: बुद्ध–पूजा याय्गु अभियान शुरु जुल । न्हापांगु बुद्ध–पूजा नमुराय् जुल । अनं लिपा थ्व अभियान अन्तर्गत नेपा:या पूर्वनिसें पश्चिम तक्कया विभिन्न थाय् (तानसेन, धरान, नारायणघाट, त्रिशूली इत्यादि) नापं कुशीनगर, सारनाथ, बुद्धगया इत्यादि थासय् तक्कं वना: बुद्ध–पूजा याय्गु ज्या जुल । थ्व अभियान खुदँ तक्क न्ह्यात ।

वि. सं. ०३६ साले जित: व धम्मवतीयात नर्माय् आख: च्वंका बिज्यापिं गुरुमाँपिं दो. पञ्ञाचारी व दो–सुखाकारीपिं

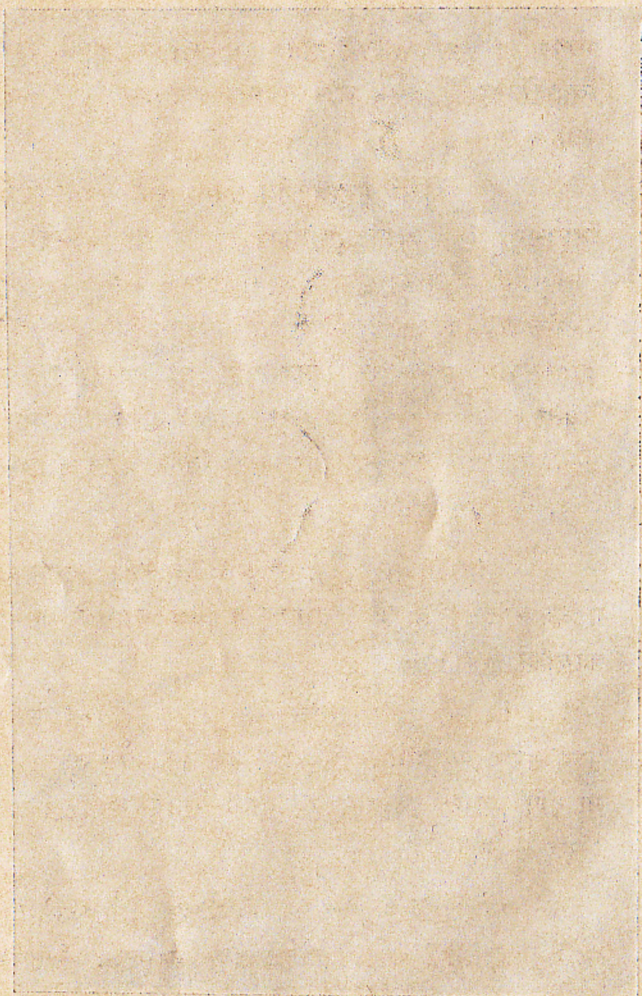
नेपाः बिज्यात । वसपोलपिन्त नेपाले थाय् थासय् यक्को स्वागत जुल । न्हापां धर्मकीर्ति विहारय् बहःनि बहःनि विपस्सना भावना स्यनेगु व प्रवचन बिय्‌गु याना बिज्यात । ध्यान याः वइपिं यक्को दु । अनंलि वसपोलपिन्सं फिन्हु-फिन्हुया विपस्सना शिविर संचालन याना बिज्यात । भोंतय् फिन्हु-फिन्हुया निगू शिविर, बलम्बुइ छगू व लुम्बिनी छगू शिविर तया बिज्यात । आधुनिक नेपाःया बुद्ध शाशनया इतिहासय् सामूहिकरूपं विपस्सना शिविर तय्‌गु परम्परा थनं हे न्हापां शुरु जुल । नापं दान व शीलया यक्को प्रचार व अभ्यासं लिपा ध्यानया प्रचार व अभ्यास याय्‌गु ज्या नं शुरु जुल । अनंलि छसिकथं ध्यान अले विशेष विपस्सनाया प्रचार-प्रसार जुया वया च्वंगु लय्‌ताय् बहःगु खँ खः । आः विपस्सना केन्द्रत नं स्थापना ज्वी धुंकूगु दु । अनंलिपा वर्माया विभिन्न ध्यान गुरुपिं नं नेपाः बिज्याना शिविर सञ्चालन याना बिज्याय् धुंकुगु दु । गथे—महासि सयादो, गोयन्काजी, ऊ सुन्दर सयादो, ऊ. पण्डित सयादो, ऊ. ज्ञानेश्वर इत्यादि ।

वस्पोल दो पञ्ञाचारी गुरुमाँयापाखें ध्यान याःपिन्सं ध्यानया भचा सवाः थुल । हानं अप्पो अभ्यास याय्‌गु इच्छा प्रकट यात । उकें वस्पोल गुरुमाँपिन्सं वर्माय् महासी भावना केन्द्रय् वना ध्यान याः वनेगु सुझाव बिया बिज्यात । उगुकथं हे २६ म्ह छगू टोली वहे दँय् वर्माय् ध्यान याः वन । लच्छि तच्क नां दम्ह विपस्सना गुरु महासीसयादोया महासी भावना केन्द्रय् विपस्सना अभ्यास याना वल ।

वस्पोलया गुरुमाँपि नाप

दो. पञ्ञाचारी (दथ्वी), दो. सुखाकारी (जवे)

बि. सं. २०३७ साले नेपा:या सुदूर पश्चिमय् वंगु भीषण भूकम्प पीडितपिनिगु सहयोगया लागी धर्मकीर्ति विहारयापाखें १३०० जोरं मयाक वस:त मुंका प्रदान याय्गु ज्या नं जुल ।

वहे दँय् मेगु महत्वपूर्णगु घटना जुल – विश्व प्रसिद्धम्ह विपस्सना गुरु महासी सयादोया नेपा: यात्रा । वस्पोलया थुगु ऐतिहासिक यात्राया ईलय् वस्पोलपिन्त मा:गु ब्यवस्था नापं वस्पोलया निर्देशनय् लुम्बिनी जूगु क्निन्हुया विपस्सना शिविरया आयोजनाय् धर्मकीर्ति विहारं माक्को ग्वाहाली याय्दया लय्ता वो: । धर्मकीर्ति विहारय् वस्पोलयात अभिनन्दन व वस्पोलयापाखें विपस्सना भावनाया विषय गहन व विस्तृतरूपं बिया बिज्यागु उपदेश नं लुमंके बह: जू ।

थ्वहे दँय् नेपा: व्वा:म्ह मेम्ह ध्यानगुरु गोयन्काजुयात नं धर्मकीर्ति विहारय् स्वागत व वय्कयापाखें नं प्रवचन कार्यक्रम जुल ।

बि. सं. २०३८ साले बर्माया हे नां दंम्ह धुतंगधारी पूज्य तंपुलु सयादोयात विहारय् स्वागत याय् दत । बर्माया नां दँपि भावना गुरुपि मध्ये महासी सयादो व तंपुलु सयादोपि निम्ह ख: ।

थ्वहे दँय् धर्मकीर्ति विहारया आयोजनाय् १०८ म्हसिगू छगू टोली धरान व भारतया कालिम्पोङ्ग तक्क वना बुद्ध–पूजा व धर्मदेशना याय्गु कार्यक्रम सम्पन्न जुल ।

बि. सं. २०३९ साले नेपाःलय् हे अभूतपूर्व कथं बुद्धकालीन भूगोलया मोडेल दयुका प्रदर्शन जुल । थ्वहे दँय् बर्मायापाखें नेपाःया भिक्षु संघपिनिगु लागी प्राप्त चीवर व पात्र भिक्षु संघपिन्त प्रदान यायुगु कार्यक्रम भव्यरूपं सम्पन्न जुल ।

बि. सं. २०४० साले धर्मकीर्ति विहारयात बुद्धिमाया महर्जनं येंया बसुन्धरा डोलय् छकू जग्गा दान याना दिल । थुगु थासे 'धर्मकीर्ति विश्व शान्ति बुद्ध मन्दिर'या निर्माण कार्य नं शुरु जुल । थ्वहे दँनिसें बैशाख पुन्हीया लसताय् रक्तदान यायुगु कार्यक्रम शुरु जुल । थ्व ज्या आः तक्कं जुया वया च्वंगु दु । थ्वहे दँनिसें शैक्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत एस. एल. सी. परिक्षा बींपि विद्यार्थीपिन्त ग्वाहाली कथं धर्मकीर्ति विहारय् कोचिङ्ग क्लासया आयोजना नं जुल । थ्व ज्या स्वदँ तक्क सञ्चालन जुल ।

बि. सं. २०४१ साले नेपाःलय् २१ दँ तक्क च्वने धुंका जि थःगु देश बर्माय् ल्याहाँ वना । बर्मा वने न्ह्योः थाय् थासय् बिदाई समारोह याना हानं नेपाः ल्याहाँ बिज्याहुँ धका निमन्त्रणा व अनुरोध यात । बर्माय् खुला तक्क च्वना । खुला लिपा धम्मवतीया नेतृत्वय् ४१ म्ह उपासक उपासिकापिं बर्मा वल—जि नं उपिंनापं हानं नेपाः वया । नापं जिमी गुरुमाँपिं दो-पञ्ञाचारी व दो-सुखाकारीपिंनं निगूगु पटक नेपाः बिज्यात । थुगुसी नं वस्पोलपिन्सं लच्छि तक्क नेपाःलय्

च्वना विपस्सना सम्बन्धी प्रवचन व भावना शिविर तया बिज्यात ।

वि. सं. २०४२ साले नं बर्मायापाखें प्राप्त जूगु चीवर, पात्र, लाकां, कुसा आदि परिष्कार नेपा:या भिक्षु संघपिन्त दान यायूगु कार्यक्रम भव्यरूपं सम्पन्न जुल । ईलय् बिलय् जुया वयाच्वंगु थजा:गु कार्य नेपा: व बर्माया दथ्वी दुगु मैत्री सम्बन्ध बलातुगु नापं बर्मा नेपा:या बुद्ध शाशनया लागी ग्वाहाली याना वया च्वनेदया कन लय्ता बो ।

थ्वहे साले दय्कूगु न्हू बानेश्वरया अन्तर्राष्ट्रिय बौद्ध भावना केन्द्रया लागी धर्मकीर्ति विहारं नं ग्वाहाली याय्दया लय्ता बो । थ्वहे साले धम्मवतीं ११ दँ न्ह्योनिसें धर्मकीर्ति विहारय् प्रत्येक बुद्ध–पूजावले कनावया च्वंगु जातक बाखँ (५५० पु) कने सिधगु लसताय् विहारयापाखें बसुन्धरा डोलय् निर्माण जुया च्वंगु बुद्ध मन्दिरय् स्थापना याइगु ६ फिट त:धिकम्ह दना च्वंगु बुद्ध मूर्तिया श्रीघ:लंनिसें बसुन्धरा डोलय् तक्क भव्य व अभूतपूर्वकथं जात्रा जुल । बाजा–गाजा सहितगु उगु यात्राय् दोलंदो मनूतसें भाग काल । वहे दँय् उगु बुद्ध मन्दिरया उद्घाटन नं भव्यरूपं सम्पन्न जुल । उगु थासय् लय्लय्पत्ति बुद्ध–पूजा जुया वया च्वंगु दु ।

बि. सं. २०४३ साले जापानया टोक्यो शहरय् निर्माण ज्वीगु शान्ति–स्तुपय् स्थापनार्थ धर्मकीर्ति विहारयापाखें बुद्धया पवित्र अस्थिधातु प्रदान याय्गु ज्या नं भव्यरूपं जुल ।

थ्वहे दँय् नेपा:ले सम्पन्न जूगु १५ गूगु विश्व बौद्ध सम्मेलनया सहभागीपिन्त धर्मकीर्ति विहारय् स्वागत समारोह नापं रात्री भोजया कार्यक्रम नं सम्पन्न जुल । विश्वया बौद्ध प्रतिनिधिपिन्त विहारय् स्वागत सत्कार याय्दुगु, नापं नेपा:या बौद्ध गतिविधि व विशेषं अनगारिकापिनिगु छगू विहारया परिचय बय्क:पिन्त बी दुगुलीं सन्तोष ज्वीथाय् दु ।

वहे दँय् भारतया बुद्धगयाय् बौद्ध इतिहासय् न्हापां सम्पन्न जूगु 'बौद्ध भिक्षुणीपिनी अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन'य् धम्मवती नापं जि नं भाग कया नेपा:ले अनगारिकापिनिगु स्थिति व गतिविधि बारे जानकारी बीगु अवसर दत, विश्वभरया विभिन्न बौद्ध निकाय प्रव्रजित जुया च्वपिं भिक्षुणी, अनगारिकापिं नापं परिचय नं याय् दत ।

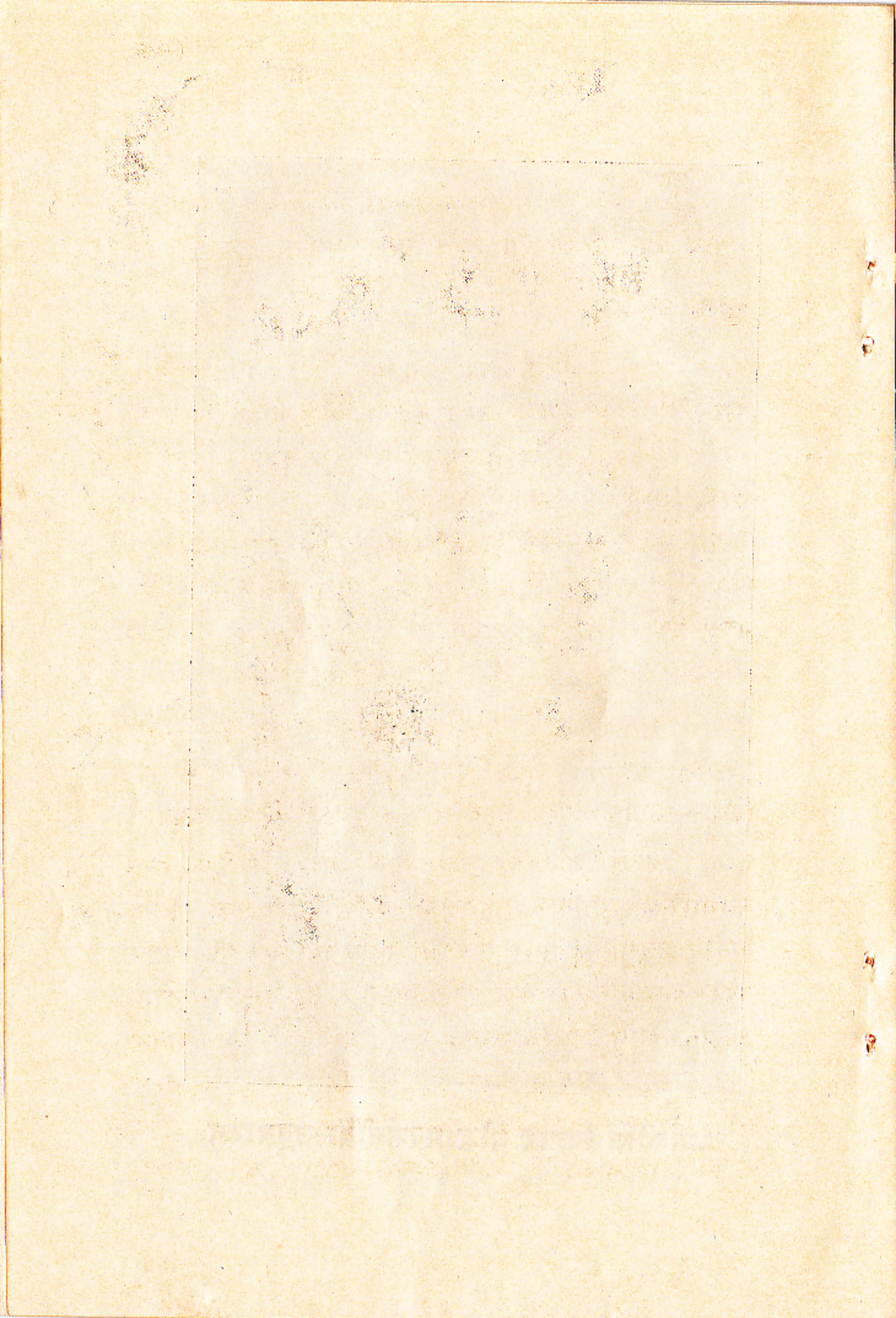
थ्वहे दँनिसें युवा वर्गयापिन्त बुद्ध धर्म सम्बन्धी विशेष तालिम कक्षा नं शुरु जुल ।

बि. सं. २०४४ साले नं फुकथं न्ह्यावलें थें विभिन्न कार्यक्रम याना वया च्वना । विशेष थ्व दँय् बैशाख पुन्हीया लसताय् माध्यमिक विद्यालय स्तरिय बौद्ध चित्रकला प्रदर्शनी सम्पन्न जुल ।

अथे हे ताइवानया बौद्ध गतिविधि व विशेषं अन ल्यना च्वंगु भिक्षुणी परम्परा सम्बन्धी नं जानकारी कायगु कथं धर्मकीर्ति बिहारया छगू टोलीं ताइबान भ्रमण नं यात । थुकें अनया बौद्ध विहार व संघसंस्था नाप नं स्वापू दत ।

धर्मकीर्ति विहारे बौद्ध प्रदर्शनीया उद्‌घाटन

थुकथं नेपा:या बुद्ध शाशनया ज्याय् थ:म्हं मती तया वयाथें ग्वाहाली वी दया जित: तस्सकं लय्ता वो ।

न्हापा व आ:

जि नकतिनी नेपा: वयाबले व आ: थन यक्कों परिवर्तन नं खने दत । अबले बुद्धया शुद्धगु शिक्षा गवलें न्यने मनंनि धा:पिं नं यक्को हे दुगु ख: । भन्ते धैपिं स्वय् मनंपि, 'भन्ते' धाय् मस:पिनं यक्को हे दुगु ख: । अज्जला भिक्षु अनगारिकापिं खनीबले श्रद्धा तइपिं स्वयानं 'भन्ते–भन्ते धाल, जाकि हेका काल' धाइपिं नं दुगु ख: । लँय् वनेबले 'बुद्ध शरणं गच्छामि' धका गिजे याना हइपिं नं दुगु ख: । 'ज्या याय् अल्सी जुया फवना नइपिं' धका धया हइपिं नं दु ।

इच्छा दया:नं दान याय् मस:पित यक्कों दु । उमित दान–धर्म याय्‌गु, आदर गौरव तय्‌गु तरीका बांलाक स्यना बिया—उपिनं लय्ता:, अथे सया व:गु खना जि नं लय्ता: ।

अबले जातपात नं तस्सकं कट्टर तिनी । भिक्षु, अनगारिका धयापिं वयागु–थ्वयागु ल्हातं नइपिं धका गृहस्थी-पिनोगु भूतुली दुत मका:, जिमिसं नयागु चिप का:वय् छा:पिनं यक्को कम तिनी । क्वेया जातयापिन्त स:ता चिप काय्कीगु । उकेसनं, बर्माय् ला चिप–निप धयागु हे मदु । थन वयाबले चिप धइगु हे मस्यू । चिप–निप धाइबले मथू व तस्सकं मछिना वइगु । गथे याना थ्वीकेगु धयाथें छक: निक: दिक्क नं ज्वीगु । चिप धयागु थ्वीकेत प्यला–न्याला बित ।

अथे हे थन न्हापां वयावले जित: नय्गु–त्वनेगु तस्सकं मिले मजूगु, च:बि मदुगु, फोहरगु खना तस्सकं थाकु, दु:ख ता: । न्हापां न्हापां नेवा: भाय् न ल्हाय् मस:गु नापं मिसापिन्सं धर्म प्रचार ज्या या:गुलिनं समस्यात वया वन ।

थुकथं न्हापां न्हापां थाकुसां बुद्ध जन्म जूगु देशय् च्वने दत व थन बुद्ध शाशनया लागी ग्वाहाली याय् धैगु मन याना सह यायकु व मन व:लाना वो: । थनया हिमालय् पहाड खनीबले नं मन याउँसे च्वना वो: ।

नापं बर्मा व नेपा:या दथ्वी यक्को समानता नं दु । नेपालीत व बर्मीतय् ख्वा: अथे अथे हे च्वं । नेवा: भाय् व बर्मी भाय्या तून नं अथे हे च्वं । पह: चह: न मिले जू । थुपि खँ याना नं नेपा:ले च्वने यक्को अ:पुल ।

आ:ला थुपिं थाकुगु अवस्थात यक्को हे मदे धुंकल, यक्को परिवर्तनत वय् धुंकल । थौंकन्हे बुद्ध धर्मया बारे यक्को कनातय् धुंकूगुलिं थुयावोपि मनूत न यक्को दत, श्रद्धादुपि व श्रद्धा तय्स:पि नं दत, व्यवहार बांलाके स:पि नं दत । दान–शील पालना व ध्यान भावना अभ्यास याइपि नं यक्को दया वल । थुपिं फुक्कं खनीबले मन न्ह्यावलें लय्ता: । थुकथं हे बुद्ध शाशनया प्रगति जुजुं वनेमा, व थ्व ज्याय् थ:म्हं नं ग्वाहाली याना च्वने फय्मा धैगु आशिका याना च्वना ।

२४ दँया थ्व जिगु अनुभव च्वया च्वनागु हे बुद्ध कना बिज्यागु ३७ गू बोध्यङ्ग मध्येगु छगू वीर्य बोध्यङ्ग

क्रन क्रन वृद्धि याय् फय्मा धैगु मती तया ख:, थक्को ज्या याय् धुन धका फुइँ याय्त मखु। २४ दँ तक्क धम्मवतीयात धर्म प्रचारया ज्याय् ग्वाहाली बिया, थ्व ज्याय् ग्वाहाली ब्यूपि दातापिं सकस्यां कुशल चेतना वृद्धि ज्वीमा धैगु मती तया व पूज्य शुशोभन भन्ते नं नेपा: वया छु छु ज्या याय् धुन थ:गु अनुभव मेपिन्त नं कना ब्यूसा ज्यू धका अनुरोध याना विज्यागुलिं नं ख:।

शुद्धगु धर्म ब:लाना वनेमा।

सुवर्ण रजत उत्सव

सन् १९२४ साले बर्माय् जन्म जुया बिज्याम्ह वस्पोल मा. गुणवती १२ दँ दुबले अनगारिका प्रव्रजित जुया बिज्यात । बर्माय् बुद्ध धर्म सम्बन्धी अध्ययन क्वचाय्का नेपा लय् बुद्ध शाशनया प्रचार प्रसार ज्याय् ग्वाहाली बीत नेपाःया 'योम्ह म्ह्याय्' धम्मवती नापं सन् १९६३ (बि. सं. २०१९) साले नेपाः बिज्यात ।

२५ दँ न्ह्यबंनिसें वस्पोलं नेपालय् बुद्ध शाशनया प्रचार प्रसारय् यक्को ग्वाहाली व तिबः बिया बिज्याना च्वंगु दु । यक्कों समस्या, थाकुगु व मछिंगु अवस्था वःसां फुक्कयात मुसुमुसु न्हिला सहःयाना, अपार मैत्री व करुणां त्याकाः, गबलें हे अल्सी मचासे वस्पोलं नेपालय् बुद्ध शाशनया लागी तःधंगु गुण व देन बिया बिज्यागु दु ।

वस्पोल प्रव्रजित जुया बिज्यागु ५० दँ दुगु, नेपाः बिज्यागु २५ दँ दुगु व वस्पोलया ६४ गूगु जन्म दिया लसताय् सुवर्ण रजत उत्सव न्याय्का वस्पोलया दीर्घायु, सुस्वास्थ्य व सफलताया कामना याना च्वना ।

– धर्मकीर्ति विहार

– धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी

पुष २३, २०४४ – 'धर्मकीर्ति' बौद्ध मासिक

मुद्रक– नेपाल प्रेस, शुक्राथ, काठमाडौं । फोन– २२ १० ३२